

5. Tagság a helyi egyházban

Ez a fejezet több szempontból is könyvünk összegzése, záróköve és koronája. A helyi egyházban való tagság témáját három fő gondolatban fejthetjük ki. Először is megmutatom, hogy a helyi egyházban beszélhetünk tagságról. Másodszor a hívőknek szükséges csatlakozni egy hűséges helyi egyházhoz. Harmadszor pedig a hívőknek egy hűséges helyi egyház tagjaiként feladata van.

1. Tagság a helyi egyházban

Az újszövetségi Szentírás nem beszél a helyi egyház névjegyzékéről, ugyanakkor feltételezi az egyháztagságot. Ehhez látnunk kell, hogy milyen képeket használ az Újszövetség a helyi egyházzal kapcsolatban. Egy helyi gyülekezet istenfélő tagjai a Szentlélek templomának élő kövei, Jézus Krisztus testének tagjai, Jézus Krisztus nyájának bárányai és juhjai, Isten családjának és háznépének tagjai. Mindannyian jól ismerjük saját családtagjaink nevét.

A két keresztyén sákramentumról szólva a hívő a keresztség által először egy helyi egyház tagjává lesz. A hitvalló egyháztagok a helyi egyházban az úrvacsorában való lelki részvétel által táplálatnak. Az egyházfegyelemről szólva a kiközösítés azért zár ki valakit az úrvacsora vételéből, mert kívül helyezi az egyháztagságon. Ha az illető a megbánás elégséges jelét mutatja, a korábbi tag újra egyháztagságot nyer, és ismét részesülhet az úrvacsorában.

Egyháztagság és a sákramentumok

Az egyháztagságot az egyházi tisztségviselőkről szóló igazság is feltételezi – hiszen a tisztségviselőket a tagok választják, a tisztségviselők pedig a tagokat felügyelik és szolgálják. Idézzük fel az egyházakhoz szóló újszövetségi leveleket.

Korábban láttuk, hogy amikor a Szentlélek a hívőkhöz akart szólni, tudta, hogy az egyházban találja őket.

Megismételve és összefoglalva: az Újszövetség egész egyszerűen feltételezi az egyháztagságot. Ez nyilvánvaló az egyházat leíró képekből, a sákramentumokból vagy az egyházfegyelemből, az egyházi tisztségviselőkből vagy az egyházaknak szóló, újszövetségi kánonban lévő levelekből.

Most nézzünk meg két bibliai egyházat, amelyekből név szerint is elég sok tagot ismerünk. Az első a Biblia legnyugatibb gyülekezete, Róma. A Római levél 16:3–16 a római egyház nem kevesebb, mint 28 tagját sorolja fel, noha ettől biztosan többen voltak. Ez a 28 tag: 19 férfi és kilenc nő, beleértve három

Római
egyháztagok

házaspárt – pl. Priscilla és Akvila –, valamint két háznépét, Aristobulos és Nárcissus háznépét is. Később, amikor a Csel 28-ban később Pál házi őrizetben volt Rómában, írt az

Északkelet-Görögországban található Filippi egyházának „Köszöntenek titeket minden szentek, mindeneknek felette pedig a császár udvarából valók” (Fil 4:22). Természetesen egyéb tagjai is voltak a római egyháznak. Van azonban egy név, amely gyanúsán hiányzik az egyháztagok névsorából. Sem a Róma 16, sem a Filippi 4, sem más igeszakasz nem említi. Nem másról van szó, mint Péterről, akiről a Biblia soha nem írja, hogy Rómába ment volna. Mivel ez nincs benne a Bibliában, ezért ez nem a hit tárgya.

A jeruzsálemi
egyház tagjai

A római egyházból most lépünk át a jeruzsálemi egyházba. Ennek a helyi egyháznak három megkülönböztető jegye van. Ez volt az első intézményes újszövetségi egyház, ez az Újszövetségben szereplő legdélebbi egyház, és egyedül Jeruzsálemben találkozhatunk több névvel, mint a Római levélben szereplő 28-cal.

A következő személyek tartoztak a jeruzsálemi egyházhoz valamely időszakban: a tizenkét apostol, akiknek a neveit a Cselekedetek 1-ben olvashatjuk. A Cselekedetek 6-ban szereplő hét diakónus. Legalább hét, megnevezett

prófeta: Agabus (Csel 11; 21); a második evangélium szerzője, János Márk (Csel 12); Barnabás (Csel 4); Júdás és Silás prófeta (Csel 15); valamint Urunk féltestvérei, Jakab és Júdás. Jeruzsálemben volt Jézus további két féltestvére, József és Simeon (vö. Csel 1:15 és Mk 6:3). Az Ige nyolc asszonyt említ név szerint: Máriát, Urunk anyját; illetve a Cselekedetek 1:14-ben öt további nőt, akik ott voltak Jézus keresztyénél és sírjánál (Mária Magdaléna; Mária, Kleofás felesége; Mária, Jakab és József anyja; Joanna, Khúza felesége; valamint Salomé). A Cselekedetek 12-ben olvashatunk János Márk anyjáról és Rhodéről, aki az ajtóhoz szaladt, amikor Péter kopogott, de nem engedte be őt azonnal. A Cselekedetek 23 említést tesz Pál két családtagjáról: lánytestvéréről és unokaöccséről, aki üzenetet vitt neki a börtönbe. Két hitehagyóról is tudunk ebben az egyházban: ők voltak Ananiás és Safira, akik hazudtak a Szentléleknek – hiszen az egyházi tisztségviselőnek hazudni annyit tesz, mint a Szentléleknek hazudni (Csel 5). Összesen 40 embert mutat be nekünk a Szentírás a jeruzsálemi egyházból.

Máshonnan is gyűjthetünk neveket a különböző egyházakból: a Kelet-Mediterráneumból, a mai török és görög területekről. Rómán és Jeruzsálemben kívül összesen 24 egyház tagjairól tesz említést a Szentírás, így 26 különböző gyülekezet tagjait láthatjuk az Újszövetségben. Ezzel bőségesen megmutattuk, hogy az Újszövetség feltételezi az egyháztagság gondolatát.

2. Miért legyél egyháztag?

Miért is szükséges, hogy hívőként csatlakozz egy hűséges, helyi egyházhoz? Azért, mert – kivételes körülményektől eltekintve – egy

igaz egyházon kívül nincs üdvösség (*extra ecclesiam nulla salus*).

Ez a rövid, csinos mondat nem csupán római katolikus vagy keleti orthodox tanítást hirdet: valójában biblikus és református. Ezt bizonyítja a *Második Helvét Hitvallás* XVII. fejezetének következő szakasza:

„A Krisztus igaz egyházával való közösséget pedig annyira becsüljük, hogy azt valljuk, nem élhetnek az Isten színe előtt azok, akik az Isten igaz egyházával nem vállalnak közösséget, hanem elszakadnak tőle. Mert mint ahogy Noé bárkáján kívül nem volt más menekvés, amikor a világ elpusztult az özönvízben, hisszük, hogy éppenúgy nincs bizonyos üdvösség Krisztuson kívül, aki magát az egyházban adja a választottaknak. És ezért azt tanítjuk, hogy akik élni akarnak, azoknak nem szabad elszakadniuk a Krisztus igaz egyházától.”

Ugyanezt tanítja sok más reformátori hitvallás is: Luther *Nagykátéja* (1529, német), Kálvintól *A genfi egyház kátéja* (1545, svájci), a *Belga Hitvallás* 28. cikkelye (1551, holland), a *Cseh Hitvallás* 11. fejezete (1575, husziták), a *Westminsteri Hitvallás* 25. cikkelyének 2. paragrafusa (1646, presbiteriánusok), a *Waldens Hitvallás* 27. cikkelye (1662). Ezt a tanítást 1529-től 1662-ig felfedezhetjük. Szerepel a reformáció gyakorlatilag valamennyi ágát lefedő hitvallásokban: Németországban, Skandináviában, Németalföldön, Magyarországon, Svájcban, Csehországban, az Alpeseekben, a Brit-szigeteken, sőt az egész világon. Nem valami furcsa tanítással állunk tehát szemben, hiszen ez gyakorlatilag minden protestáns központi, hitvallásos tanítása.

Nagyon hangsúlyosan és ismétlődően tanítja Kálvin:

„Mivel azonban most a látható anyaszentegyházról szándékozunk beszélni, már az egy *anya* szóból is megtanulhatjuk, hogy *mily hasznos és mennyire szükséges* ránk nézve ennek megismerése, mivel *nincsen más út az életre*, mint az, ha ez az anya hordoz

bennünket méhében, ha ez hoz a világra, ha ez táplál bennünket emlőin, szóval ha őriz és oltalmaz bennünket mindaddig, amíg csak halandó testünket levetkezve hasonlók nem leszünk az angyalokhoz (Mt 22:30). Mert nem is engedi a mi gyengeségünk azt, hogy ezt az iskolát odahagyjuk, amíg mint tanítványok egész életünket abban el nem töltöttük. Tegyük hozzá még azt is, hogy ennek a kebelén kívül semmiféle bűnbocsánatot, semmiféle üdvösséget sem remélhetünk, amint azt Ézsaiás és Jóel tanúsítják (Ézs 37:32; Jóel 2:32). S ezek a szavak Isten atyai kegyelmét, a lelki élet kiváltképpen való bizonyítékát az ő nyájára szorítják úgy, hogy *mindig veszedelmes dolog az egyháztól való elpártolás*” (Institutio IV.1.4.).¹

Más teológusok is ezt tanították, például az észak-afrikai Augustinus, a skót John Knox, a svájci Béza Tódor – és gyakorlatilag a keresztyén egyháztörténet minden nagyszerű teológusa.

Az igaz egyházhoz való csatlakozás lehet, hogy sok nehézséget rejt magában.

Erről szól a *Belga Hitvallás* 28. cikkelye.² Lehet, hogy azt jelenti: el kell hozzá költözni. Erre bibliai példák is állnak előttünk. A Biblia nyolcadik könyvében,

¹Kiemelés: Angus Stewart

²„Hisszük, hogy mivel ez a szent közösség és gyülekezet az üdvözültek közössége, és rajta kívül nincs üdvösség, ezért senkinek sem szabad önmagával megelégedve elvonulnia attól, függetlenül a helyzetétől, vagy állapotától. Ehelyett *minden ember köteles csatlakozni hozzá*, megtartván az egyház egységét azzal, hogy alávetik magukat tanításának és fegyelmének, Jézus Krisztus igájába hajtják a nyakukat, és egymás épülését szolgálják az Istentől ugyanannak a testnek a tagjaiként kapott ajándékaik szerint. S hogy még hatékonyabban fenntartsassék ez az egység, Isten Igéje szerint minden hívő kötelessége elkülöníteni magát azoktól, akik nem tartoznak az egyházhoz avégett, hogy csatlakozzon ehhez a közösséghez, valahol is csak Isten megalapította azt még akkor is, ha a polgári hatóságok és a királyi rendeletek ezt megtiltják, s halálbüntetés, vagy fizikai

Ruth könyvében a moábita Ruth az élő Isten igazságáért és egyházáért Moábból Bethlehembe költözött. Ugyanezért az igazságért tért vissza Júdába anyósa, Naómi is. Roboám napjaiban sok lévita költözött az északi királyságból a déli királyságba (2Krón 11:13–16).

Valahol azt olvastam, hogy az emberek átlagosan hétévente költöznek. Nagyobb házra van szükség, mert több gyermek van. Kisebb ház kell, mert kirepültek a gyermekek, és már nem tudják gondozni a kertet. A legtöbben elköltöznek, ha jobb munkát, magasabb fizetést kapnak. Mások azért költöznek, hogy gondoskodhassanak idős rokonaikról. Amerikát pedig főként olyanok alapították, akik szabadon akarták Istent dicsőíteni. A témával kapcsolatban ajánljuk Steven R. Key: *Egyháztagság egy gonosz korban* című tanulmányát.³

Miért kell egy hűséges egyházhoz csatlakoznod, és ott megmaradj? E kérdés megválaszolásához tudnod kell, hol van Krisztus. A jövőben eljön az égnek felhőivel. Most a mennyben van, ott ül az Atya Isten jobbján. De hol találod meg Őt a földön? A hét arany gyertyatartó között jár: az igaz egyházakban van. Ott látta Őt János az Úr napján.

Krisztus jelenléte
az igaz egyházban

Jézus Krisztus lelkipéppen jelen van minden olyan gyülekezetben, amelyben megnyilvánul az igaz egyház három jele: a hűséges igehirdetés, a sákramentumok helyes kiszolgáltatása és a helyes egyházfegyelem. A Szentírás és a református hit tanítja, hogy az igehirdetésben maga Jézus Krisztus szól mindig, amikor egy helyi egyházban helyesen magyarázzák és alkalmazzák Isten Igéjét. „Az én juhaim hallják az én szómat” (Jn 10:27; vö. Jn 10:16). Ezt tanítja a Róma 10:14 is csakúgy, mint az Efézus 2:17 és 4:21, továbbá a *Második Helvét Hitvallás* I. cikkelye.

fenyítés lesz a következménye. Ezért mindenki, aki kivonul az egyházból, vagy nem csatlakozik ahhoz, Isten rendeletével szegül szembe.” (Kiemelés: Vásárhelyi Bálint)

³https://cprc.co.uk/languages/hungarian_churchmembershipevilage/

Hol van a Szentlélek? Hol van *ma* jelen a Szentlélek a földön? Az Ő templomában, a helyi egyházban lakozik. Itt kíséri kegyelmesen az Igét és a sákramentumokat. Hol van Isten? Családjával és háznépével együtt, a helyi egyházban. A Zsoltárok 22:4 így szól: „Izrael dicséretei között lakozol.” A Zsoltárok 87:2 szerint „szereti az Úr Sionnak kapuit, jobban, mint Jákóbnak minden hajlékát”. Az igaz egyházat jobban szereti, mint saját otthonainkat.

Hol vannak a szent angyalok? Igen, az idő egy részében a mennyben, a földön pedig a hívőkkel együtt, különösen is a helyi egyházban vagy egyéb összejöveteleken. Hisszük, hogy az angyalok most is velünk vannak. Hisszük, de nem látjuk: az angyalok a hit tárgyai, nem a látásai. Az 1Korinthus 11:20, a Zsidók 1:14, a Máté 18:10 és az Efézus 3:10 szól erről.

A Filippi 3:20-ban Pál így szól: „a mi országunk [vagy állampolgárságunk] mennyekben van.” A filippi egyház egy római kolónia területén volt. Pál apostol ennek az egyháznak ezt mondta: a menny „kolóniája” vagytok. Ki ne akarna csatlakozni a menny kolóniájához? Ismét előttünk áll a helyi egyház jelentősége.

Gondoljuk meg, elsősorban hol nyeri el Isten népe is a következő áldásokat! Hol részesedhetünk főként az istentiszteletben? A nagy gyülekezetben, a nyilvános gyűléseken. Hol örvendezhetünk leginkább az Istennel való egységben az Úr Jézus Krisztus által? A helyi egyházban. Hadd utaljunk ismét az 1Thesszalonika 1:1-re és a 2Thesszalonika 1:1-re!

Gazdag áldások a
helyi egyházban

Elsősorban hol tapasztalhatjuk meg a Szentháromsággal való szövetségi közösségünket? Az egyház szövetségi közösségében. Különösen hol tapasztalhatjuk meg kegyelmes fiúvá fogadtatásunkat? Isten többi fiának és leányának társaságában. Hol láthatjuk leginkább megigazulásunkat? Amikor halljuk annak hirdetését, hogy a keresztsen és Jézus Krisztusban bűnbocsánat van. Hol halljuk leginkább Isten hívását? Jézus ezt mondta: „az én juhaim hallják az én szót” (Jn 10:27) – ez az egyházban történik meg. Különösen hol tapasztal-

talhatjuk meg a szentek közösségét? Amikor együtt vagyunk Jézus Krisztussal és az Ő tagjaival a helyi egyházban.

A válasz minden kérdésre ugyanaz volt: a helyi egyház. Nem csoda, hogy a Zsidók 10:25 így buzdít: „El nem hagyván a magunk gyülekezetét, amiképpen szokásuk némelyeknek, hanem intvén egymást annyival inkább, mivel látjátok, hogy ama nap közelget.”

Ne hagyd el az egyházat!

Ha valaki egy hűséges helyi egyházban elmaradozik az egyházi szolgálatokról – azaz nincs jelen, amikor ott kellene lennie –, az a lelki elhajlás jele, ugyanakkor az oka is. Ezek szomorítják meg a lelkipásztorokat és a presbitereket. Ha valaki végleg elmarad az egyházi szolgálatokról, az a hitehagyás jele, amennyiben ezt valaki bűnbánat nélkül folytatja. Erről szól a Zsidók 10:25.

Az „online egyház” például nem elegendő! Természetesen lehetnek olyan körülmények és idők, amikor ez elkerülhetetlen, vagy talán ez a legjobb, amit nehéz időszakokban tenni tudunk, vagy amikor betegeskedünk, ilyenkor az internet igencsak hasznos lehet.

3. Mi a feladatod egy helyi egyházban?

Végül mi tartozik hozzá mindannyiunk elhívásához? A hívők alapvető tisztségében mi egy hűséges helyi egyház tagjai vagyunk. Ezen a ponton nagyon sok mindent elmondhatnánk, de csak néhány pontra térhetünk ki.

A mi egyházunkban a holland református egyházak egyháztagsági fogadalmának szövegét használjuk, amely három kérdésben összegzi az egyháztagok bibliai feladatát.

1. Elismered-e, hogy az Ószövetség és az Újszövetség tanítása, valamint azok a keresztyén hittételek, amelyeket

ez a keresztyén egyház tanít, az üdvösség igaz és teljes tanítása?

2. Fogadod-e Isten kegyelméből, hogy ehhez a tanításhoz ragaszkodsz, az ezzel szemben álló tévtanításokat elveted, és új, istenfélő életet élsz?
3. Aláveted-e magadat az egyházkormányzatnak, és ha bűnbe esel – amitől Isten óvjon az Ő kegyelméből –, az egyházfegyelemnek?⁴

Tanítás, élet és egyházkormányzat. Ezekkel foglalhatjuk össze a biblikus tanítás fő gondolatait.

A *Heidelbergi Káté* így tanít a negyedik parancsolatról és az egyháztagok feladatáról:

„Mit kíván Isten a negyedik parancsolatban?

Először azt, hogy az igehirdetés szolgálata és az iskolák fenntartassanak és én, különösen ünnepnapokon, az Isten gyülekezetébe szorgalmasan eljárjak, hogy ott Isten igéjét hallgassam, a szent sákramentumokkal éljek, az Urat nyilvánosan segítségül hívjam és keresztyénhez illően alamizsnálkodjam. Továbbá, hogy életemnek minden napján szűnjek meg a magam gonosz cselekedeteitől, engedve, hogy bennem az Úr munkálkodjék az Ő Szentlelke által, és így az örökkévaló szombatot már e földi életben megkezdjem.” (HK 103. kérdés-felelet)

Hadd álljon itt néhány további buzdítás! Imádkozz buzgón az egyházadért; az egyházi tisztségviselőidért, akiket gyakran keményen támad az ördög; a többi egyháztagért; és minden egyházi összejövételért. Az egyházi szolgálatok előtt készülj lelkileg. Gyermekeddel együtt örömmel vegyél részt az egyház szol-

⁴*The Confessions and the Church Order of the Protestant Reformed Churches*. Protestant Reformed Churches in America. 2005. 266.

gálatain. A Zsoltárok 122:1 így szól: „Örvendezek, mikor mondják nékem: Menjünk el az Úr házába!” Vegyél részt az egyházi összejöveteleken, mégpedig hittel és őszinte szívvel. Emlékezz, mit mondott Jézus a farizeusokról: „Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engemet, szíve pedig távol van tőlem” (Mt 15:8).

Engedelmeskedj az egymás iránti tettekre való felszólításoknak, a pozitívaknak: pl. szeressétek és bátorítsátok egymást; és a negatívaknak: ne szóljatok gonoszt egymásról, ne irigykedjeteك egymásra (ld. 1. fejezet). Nem szabad, nem lehet hibáztatni az egyházat vagy más egyháztagot saját bűneidért.

„Ha pedig a világosságban járunk, a mint ő maga a világosságban van: közösségünk van egymással, és Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől” (1Jn 1:7).

Szolgálj tehát a helyi egyházat buzgón, szeretetből: Jézus Krisztus iránt és az Ő teste iránt való szeretetből.